AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻՈՅ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՍԱՀ.
ՄԻՋԱՀԱՄ. տարի 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՈՒՐԲԱԹ ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1933 | 6 | ՉԱՓԸ ՀԱՍՏ 2.50 ՍԱՀ.

Չ. ՏՈՂԻ | Ամեն առաքում պէտք է բնել բերթիս սեօրեկին հասցէին | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 221 (790) 798

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱՆԹԻԼԻԱՍԷՆ ԵԳԻՊՏՈՍ

Պէյրութէն քանի մը մղոն հեռու, Անթիլիասի ծառաստաններուն մէջ, քանի մը տարի առաջ հիմնուեցաւ դպրեվանք մը Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան հովանիին ներքեւ։ Կաթողիկոսարան եւ դպրեվանք, ունեցան իրենց հաստատուն աթոռները, չնորհիւ օտար ընկերութեան մը պայմանագրական զոհողութիւններուն, որոնց մանրամասնութեանց տեղեակ չենք տակաւին։ Սակայն, ամէն պարագայի տակ, կարգադրութիւնը զոհունակութիւն պատճառեց ամբողջ հայութեան, այն յոյսով որ այլեւս կաթողիկոսարանը ունենալով հանգչելիք տեղ մը, պիտի զբաղի իր թեմի ազգային կազմակերպութեան գործով և պիտի բարձրացնէ մեր հոգեւորականութեան ներկայ վիճակը, պատրաստելով բարձր ուսում առած հոգեւորականներ։

Ժողովրդական այդ ընդհանուր տրամադրութեան և ակնկալութեանց արդիւնքն էր Աթոռակիցի ընտրութեան մէջոցին ցոյց տրուած խանդավառութիւնը, առանց բացառութեան ներկայացուցչական ժողովի բոլոր անդամներուն կողմէ։ Դեռ չենք մոռցած, Հալէպի մէջ, պատգամաւորներու և Աթոռակիցի միջեւ փոխանակուած խոստումներու արարողութիւնները։ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական թեմի ազգային կեանքի և գործերու բարւոք մատակարարութեան նախանձախնդիր պատգամաւորներ, մասնաւոր տեսակցութիւններով, խոստումներ եւ երաշխաւորութիւններ կառնէին նորընտիր Աթոռակիցէն՝ ըլլալու անխտրական և անաչառ և կարելի եղածին չափ արագ օժտելու թեմը ազգային կազմակերպութեամբ։ Մանաւանդ, թախանձագին կը խնդրուէր Աթոռակիցէն որ հաշտութիւն և համերաշխութիւն տարածէ և վերջ տայ բոլոր պառակտումներուն։

Մեր ժողովուրդի միահամուռ փափաքն էր այս։ Եւ իսկապէս, ի զուր չէր որ Սիւրիոյ ու Լիբանանի հայութիւնը այնքան վառ յոյսեր դրած էր իր կաթողիկոսներուն վրայ։ Մերուն ազարդ Հայրապետը ամենադժբաղդ տարիներու դառնութիւնը ճաշակած, այլևս ի վիճակի չէր իր հօտը ըստ կարելւոյն հովուելու և հոգալու անոր կարիքները։ Երիտասարդ օգնական ուժ մը անհրաժեշտ էր՝ ստանձնելու համար այդ ծանր պատասխանատուութիւնը։ Մերուն ազարդ Վեհափառը ինքը ընտրեց այդ օգնականը և յարմար տեսաւ կը կենդանութեան կատարել օծումը։ Ամէնքը եղան, համաձայն Վեհափառի փափաքին։

Եւ ահա տարիներ անցան այդ օրէն ի վեր։ Դժբաղդաբար ցարդ չիրականացան պատգամաւորական ժողովի տուած որոշումները և ոչ ալ Աթոռակիցի խոստումները։ Անուրանալի է ի հարկէ, որ նոր կազմակերպութիւն մը ունի բազմապիսի դժուարութիւններ և խոչընդոտներ, կարելի չէր անմիջապէս հրաշքներ սպասել նորընտիր Կաթողիկոսէն։ Սակայն, աշխատանքներ կային որոնք զերծ էին այդ արգելքներէն և կրնային իրականանալ առանց դժուարութեան։ Աթոռակիցը, իբրև գործադիր իշխանութիւն, պատգամաւորական ժողովի ցրուէն վերջ, չհետաքրքրուեցաւ տրուած որոշումներու գործադրութեամբ, որոնց մեծ մասը դեռ կը մնայ չգործադրուած։ Բացի այդ, դեռ տարի մը առաջ, եպիսկոպոսական ժողովի կողմէ տրուած որոշումները ամբողջութեամբ մնացին երեսի վրայ, մէկ բացառութեամբ միայն։ Եւ մարդ կ'ենթադրէ երբեմն թէ՝ եպիսկոպոսական ժողովի գումարման գլխաւոր նպատակը եղած է վկայագիր մը տալու ընդիմիր կաթողիկոսարանի պաշտօնաթերթին մէջ առանձին արձանագրուած էին ժողովի որոշումները, որոնք այժմ մեր աչքին առջեւն են։ կը տեսնենք որ ցարդ չեն իրականացած անոնք։ Այդքան ծախքեր եւ ժողովները ուրեմն վասն ոչինչի։ Եպիսկոպոսներու կողմէ պահանջուած հաշուետուութիւնն անգամ, որ խոստացուած էր շուտով պատրաստել և ներկայացնել, ցարդ չէ իրագործուած։ Չենք գիտեր թէ՝ ի՞նչ ըրած է եպիսկոպոսական ժողովի դիւանը. պահանջա՞ծ է տրուած որոշումներու գործադրութիւնը, կամ լսա՞ծ յետագման պատճառը։

Աթոռակից կաթողիկոսը իր ընտրութենէն ի վեր երկու այցելութիւններ կատարեց, առաջինը թեմական այցելութիւն, անցած ամառ, իսկ երկրորդը երկու շաբաթ առաջ դէպի Եգիպտոս կատարուած այցելութիւնը, ուրկէ վերադարձաւ առիթի օր։ Իր այս երկու այցելութեանց միջոցին ալ վեհափառը փայլուն քարոզներ, խօսեցաւ, յորդորներ, խրատներ կարդաց։ Թեմական այցելութիւնը դժբաղդաբար յուսացուած արդիւնքը չտուաւ։ Ոչ բաղձացուած համերաշխութիւնը գոյացաւ իր պտուղ շրջաններուն մէջ և ոչ ալ ուժեղ կապ մակերպութիւն գոյացաւ։

Իսկ վերջին այցելութիւնը դէպի Եգիպտոս, ինչպէս կ'ենթադրուէր, կապուած էր նիւթական ակնկալութիւններու հետ, ի նպաստ կաթողիկոսարանի։ Եթէ ճիշդ են Եգիպտահայ թերթերու յայտարարութիւնները Աթոռակից կաթողիկոսը մեծ յաջողութիւն չէ գտած այդ ուղղութեամբ։ Ի հարկէ արդարանալի չէ եգիպտահայ գաղութի այդ վերաբերմունքը։ Ինչ ալ ըլլայ, պէտք չէ ձեռնունայն վերադարձնէին կաթողիկոսը։

Այդ վերաբերումը սակայն երբեք չի յուսահատեցնեն մեզ։ Հայ ժողովուրդը ամենուրեք տուած է իր եկեղեցիին և կրթութեան համար և ամէն վերջ ալ կ'ուտայ։ Էականը ժողովուրդին վստահութիւն ներշնչելն ու մշակուած ծրագիրներու ներկայացումն է հասարակութեան մօտ։

Ահա թէ ինչո՞ւ կը պահանջենք մենք կաթողիկոսարանէն աւելի մօտիկ շփում ժողովուրդին հետ և տրուած որոշումներու գործադրութիւնը։

ՀԱՅ ԿՂԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՇՈՒՂԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կիլիկիոյ կաթողիկոսներէն Ցովհաննէս Կաթողիկոս Թլկուրանցիի քանի մը սիրային աղերը արդէն հրատարակած եղանք նախորդ գրութեանցմէջ։ Սիրային աղերը Թլկուրանցիի աշխարհականութեան և երիտասարդութեան սահմանագործութիւնները եղած ըլլալը կը հաւանկին պնդել չատերը այս մարդ մը։ Նոյնացած կէտին քննութիւնը և լուսաբանութիւնը յանձնելով ձեռնհասներու, մենք կուտանք սորեր իր աբեղայութեանը ժամանակ գրի առած հետեւեալ վիպերգը՝ ուր իր առջին սիրային արկածախնդրութիւնը կը նկարագրէ այնքան անսեթեւեթ ու այնքան պարզամտօրէն։

ՏԱՂ ՕՎԱՆԷՍԻՆ ՀԻՒՐ ԱՂԱՋԻՆ

Այս ինչ կրակ որ գիս այրեց
Կամ ինչ խաւար որ գիս պատեց
Ես վեմ անխախտ էի խախտեց
Զեզ պատ ամուր զեզ հուր հալեց
Նկաւ անցաւ ու ճոխ էալեց
Ճոնճաց ու զմէջճ կոտորեց
Խարձաւ յեթին խոլոր ճայեց
Անձն տեսաւ ու զարհուրեց
Օրն օաբաթ լոյս Կիրակի
Վերի վանուցն ի վայր գայի
Բուռվարճ ի ձեռս խնկալի
Սաղմոսարանս յանդս ունեի
Հետ կու գայի հետ կերթալի
Թէ երթամ հասնիմ ճաշու ժամի
Սկի ինկայ հանց կրակի
Ոչ գրեի ոչ կարդալի
Մէկ մի հեծեր պօղ պէտվի
Նկաւ անցաւ էաջ մուզալմի
Աչվի ունի Թարսիս տանի
Ընճվին րզխելս կու տանի
Ես ընդոր ձգեց մեիկ չէրի
Մէկ մալ ձգեց ցածցալ առի
Սաճ մուսուրման մօլլայ ղըզը
Գաճ էրմեկի էեօթօ օղլի։
Ես ընդոր ի մօթս ինչ բան ունի
Ձիրար սիրեմ խօճ կու լինի
Ծօլուճա վէրուրամ սէրի
Նատա հօյթուրմուշամ սէնի։
Սէրի էէրի կավուր օղլի
Կէօքիւր պանճաճ մօճալ սօզի
Սաճ Օհանէս էեօթօ օղլի
Գաճ մուսուրման մօլլայ ղըզի։
Ցովանճէսին մարճ էր աղալ
Հագէր վալալ վէրաճ ճուպպալ
Վէրի վանէրն ի օուրջ կուգալ
Ու խուճկ ու մոմ կու խոսաճալ։
Սարկաւագի ասէֆ մեղալ
Ց'աբեղաճի Տէր ողորմեալ
Միթէ իւր խելճն ի վերալ գալ
Իմ ովանէսն 'ի ճուն դառնալ։
Մէկն չասաց Տէր ողորմեալ
Ամէնն ալան ու օխլեիլան
Ցեօղ ու գալս ճուպպան ասին
Ովանէսին ճարակ չկալ։
Ծօ Ովանէս ծօ իմ ազալ
Խարձիր ի ճուն (*) ւ ասէ մեղալ
Հոն կալ էէր էէրդ կու ճորալ
Թէ իմ որդին հոն ինչ ի'երթալ։
Հալ եմ մալրիկ ես ի ծառալ
Թող իմ էէր էէրն ընծի ճորալ
Ես ըզխճաճ ցցնեմ ճորալ
Ան էաճ գիս այլ խէվ կու լինա։
Ծօ Ովանէս ծօ իմ ազալ
Խարձիր ի ճուն (*) ւ ասա մեղալ
Խու մէկ հաթիկ (*) ւ այլ ճար չկալ
(*) Ի այլ ընելու ճարակ չկալ։
Հալ եմ մալրիկ ես ի ծառալ
Կաթդ որ կեռալ հալալ առալ
Ըզխելս առիճ ու խէվ եղալ
Ցեսնէ ի ինձ այլ ճար չկալ։
Ծօ Ովանէս ծօ իմ ազալ
Խարձիր ի ճուն ւ ասալ մեղալ
Ցեզի բեռեմ հալու աղլիկ
Զինզ օրինել ճամ էաճաճալ։
Հալ եմ մալրիկ ես ի ծառալ
Պատուով եկեր ինձ վազեալ
Զեռս ապրեռուս թելն ճարալ
Ցեզս ի ցեղաց ձալնրն կու գալ։
Ծօ Ովանէս ծօ իմ ազալ
Խարձիր ու ճուն ւ ասալ մեղալ
Փաճաճ քիւրէ է ու ալնէ
Նա ֆո հոգուդ զասր կու առնէ։

(*) Ես,

Հալ եմ մալրիկ ես ի գերի
Ազաճ րմճի ճար թող լինի
Լեզուն պլպուլ ձալն է դուիրի
Վիզն է ճեռմակ գէդ ազաւնի։
Ծօ Ովանէս ծօ իմ ազալ
Խարձիր ի ճուն ւ ասալ մեղալ
Ազաճ ճսեր ի փանճարաճ
Ափն երեսին ու խիսս կուլալ։
Թէ այսօր ծեծեց իմ հալր զաթին
Էր կու սիրես հալու որդին
Ես քէ կելնու մէկ մի կու գալ
Ականջն խուլ Ովանէսին։
Եէվ Ովանէսն երբ զալն լսեց
Բունեց ճանփալն ի ոտվնին
Ու գլխի բաց փակնդն ափին
Գնաց կանգնեցաւ առչեւ խանին։
Բարեւ եսուր բազաւորին
Նորալ սիրով զբարեւն առին.
Բունեց գիւր պօզ ձիուն աֆին
Կաճալ ասաց ամէն ծալրին։
Փեճաճ կանգներ վրալ պաճին
Մեիկ կաներ Ովանէսին
Քալն էր կանգներ դեղին հագնոդին
Իճին էր կանալ ու ծիրանի։
Ծօ Ովանէս մեիկ ճալ
Վալ պաճին ինչ կու խաղալ
Դեղինվորին ես եմ ծառալ
Չկանաչւորին զ'անուն ասալ։
Թէ չէ եղալ օաին բազալ
Թռչալ ճսեալ բռնի վերալ
Պապուս անուն ասեմ մօլալ
Ցղբօրս անուն բաղին օանճալ։
Չիմ անուն ասեն փաճալ.
Մեկ ալ froջu ու Ղօլիքա
Իմ մօրս ասեն Ցաքմալ
Ու հօրս ասեն դաթի մօլալ։
Եէվ Ովանէսն է էեզ ծառա՛յ.
Շուտով տէրթին տէրման առալ.
Թէ չէ խէվցալ լեռներն բնկալ
Չեզ մոմ 'ի տեղս հալեցալ։
Ծօ Ովանէս դու ի մզկիթ մօճալ պիտիս
Հետ մօլանուն ժուռ գալ պիտիս
Մաթիկդ 'ի վեր կալնող պիտի
Ապա ծոցդ տէր կու լինի։
Ազալ սէրդ ինձ համար լինի,
Թէ ալդ բաներդ հանց կու լինի,
Ազալ գճնուս օրդ մահուն,
Թէ ինչ ջանիճ առիր հետ իմ ճամփուն։
Ուր կանոն Սալոմոս ու սալ,
Չ'ան ալլ 'ի ճամփան մոռացալ.
Օր մի չասի Տէր ողորմե՛յ
Ամենալսին ուզեց տեղալ։
Ծօ Ովանէս էեօթօ օղլի.
Ֆորիկ պօեղ ծանր խելաց,
Չես ուրացար զերեսաս Աստուած
Ու չես լուեր 'ի մէկ խելաց։
Գնալ մեիր եկեղեցին,
Որ գալ մճուս կօշկովս 'ի ճեռս,
Պատկ դնեմ եւ ձեզ օրհնեմ,
Թող ձեր սրտին կամքն լինի։

Տասնը եօթերորդ դարու վերջին յիշնամեակին մէջ ապրող աչուղ քահանայ մը ունինք Էօքսիւզ Տէրէէր գիւղանուն տակ, որու երգած տաղերը իրենց յօրինուածքովը ու ոճովը, հայ աչուղական գրականութեան փայլուն էջերը կը կազմեն։ Էօքսիւզ Տէրէէրին «Հովէ գիս» երգը՝ ընդօրինակած եմ Հալէպի Ս. Ղազարոսենց Մանկանց եկեղեցւոյ սեփականութիւնը եղող տաղարանէ մը որը ուրիշ օրերէժամ տրամադրեց ինձ Թեմիս առաջնորդ Գերաչնորհ Տէր Արտաշէս Սրբազան։

ՀՈՎԷ ԶԻՍ

Առաւօտուն համին ելեի հովէ գիս
Ռո սէրդ եղեր իբրեւ կրակ տադէ գիս
տադէ գիս
Մի թափեր վարդ, մի թափեր վարդ
Ես դարիպ եմ օսար երկրէ.
Զուլիմ ասխարս երամ հա՛յ։
Առաւօտուն ամպնեն իջեր բացէ վարդ
բացէ վարդ.
Ռի, ողորմութեամբ լուաց վարդ
լուաց վարդ
Հալիճ ափսոս խորեասին ձեռիքն բացվար վարդ
բացվար վարդ
Մի թափեր վարդ...
Ահա մեան զվարդն ի յալգաս տարան հա՛յ
տարան հա՛յ։
Ասոր համար սուգ եմ մեր կուլամ հա՛յ
կուլամ հա՛յ։
Մի թափեր վարդ...։
Ահա ելան արեւայութեան հովերն, հովերն
Սէրն այլ մճաց ի ամլյասակ ծովերն, ծովերն
Գալուկն չասըր զարկեր վարդին հովերն,
հովերն,
Մի թափեր վարդ...
Էօսքիւզ տէրտէր զալս բանս ասաց իւրեան
հա՛յ, իւրեան հա՛յ.
Զիմ սիրական եարս տարան տարան հա՛յ.
Ասոր համար սուգ եմ մեր սալվան առեր
կուլամ հա՛յ կուլամ հա՛յ.
Վի թափեր վարդ...։

ՏՕՔԹ. Ե. ՏԷՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆ

(4-րդ Շարունակելի)

ՈՐՈՇՈՒՄ

Խարեկամիս՝ ...ին

Փակել մատեանն անուրջին ու հեռանալ այս կեանքէն.
Սիրել ծաղիկ հասակէն վիշտին համբոյրն աղուոհական.
Տա՛լ հրաժեշտը վերջին սիրոյ տենչին տարօրէն,
Ու միշտ խոկալ՝ մինչև որ գտնեմ կեանքիս՝ հի՛ն ճամբան...։

Քալել ու լա՛լ անարցունք, երբեմն ճամբուն եզերքին.
Պայքարն այս լուռ՝ իմ հոգւոյն բայց չը յայտնել ոչ մէկուն.
Մերժել գըգուանքը մարդոց, ըլլալ մինա՛կ, առանձին՝
Քարէ բարձի մը վրայ գիրկն այս օտա՛ր ափերուն...։

Մոռցիր, մոռցի՛ր ա՛լ ինծի դո՛ւն, հեռաւոր իմ աղուոր...
Հիմա ուսի՛ս վրայ նետած դագաղն անչուք՝ անցեալին,
Ես չեմ գիտեր, ո՞ւր կ'երթամ, այսպէս մըռայլ ու մեկին։

Օրերս ծաղիկ փետտեցին անգութ մարդիկը բոլոր....
Բայց ձայն մը կայ գիս կանչող, չեշտով այնքա՛ն հիւրընկալ...
Տա՛լ հրաժեշտ ամէնուն. ու հեռանալ, հեռանա՛լ...։

Ալէքսանտրէթ ԱՆԱՀԻՏ ԶԱՐԻՖԵԱՆ

Ի՞նչպէս կերգէ Յիսուսի Ծնունդը ժամանակակից արուեստագիտներու իշխանը

Եգիպտացի Շեմվէթ Պէյ

(Տեղւոյն առաջնակարգ արուեստագէտներէն «Էլ Գայրաթ» որ հիմնած է 1919ին յաւէտ ողբացեալ Սաֆա Ազլ, ուր՝ այն [էէզ նահատակներէն զորս տխրահռչակ Ճէմալ փաշա քաղաքին «Գուրճ» հրապարակին վրայ անողոքաբար կախաղան հանեց։ Ազատութեան ճամբուն մէջ այս զոհողութեանը ի պատիւ Անգլ. գերդաստանը՝ որ մեծ մասնագրական ներ ունի իր ծոցին մէջ «Էլ Պայրաք» թերթական բառը պահած է իբրեր յիշատակելի պարտը իր «չափաւորական թերթին՝ որ կը հրատարակուի 5 տարիէ ի վեր պ. պ. Նուսուք Ազլ և Ասմա Ազլի անօրէնութեան և խմբագրութեան տակ։)

Ծիշեալ թերթին 26 դեկտեմբեր 1932 թիւը, գրեթէ ամբողջութեամբ նուիրուած էր Ներկայ Ս. Ծննդեան տօնին և Նոր Տարիի աւանդական սովորոյթներու պատմութեան, ինչպէս և խաղաղասիրական խորհրդածութիւններու որուան որքութիւններուն վրայ հիմնուած։

Սոյն օրերուն ուշադրութիւնս գրաւեց եթէ չըսեմ զարմանքս, «Շեվգի» ստորագրուած երկտողան հինգ տունէ բաղկացեալ ոչ հրանալի քերթուածը՝ որ Թուրքի խըմբագրականին ճակատը զրուած է։ Գիտնալով արդէն թէ ստորագրութեան տէրն է եգիպտացի Ահմէտ Շեվգի, որ ժամանակակից արաբ բանաստեղծներու իշխանը (Էմիր Էլլուրթա) տիտղոսով հանդերձանաւորէ և որուն մահը մօտ երկու ամիսէ հետոյ ներկայացուցչական մեծ պատանդներով ողբացին բովանդակ արաբ մտաւորականները Եգիպտոսի, Սիւրիոյ և Իրագի ան.ի մէջ, փափաքեցայ այդ տաղերգին մէկ արձակ թարգմանութիւնը, մեր արտագին շնորհակալութիւններով խառնուած, հրամցնել հայ ընթերցողներուն, միանգամայն ցուցնելու համար թէ՝ ժամանակակից մեծ բանաստեղծը ինչպէ՛ս կը փառաբանէ Ցիսուսի ծնունդը որ բոլոր մարգարէներէ աւելի աւետարերուած էր մարդկութեան։

Ահա տնոր թարգմանութիւնը։

1.— Ցիսուսի ծնունդովը սիրերքը փայլեցաւ գեղազարդ, եւ չող ի չող լուսազարդութեան կենսաւէտները երկրին վրայ։

3.— Հաժաարած եղաւ նչանը օծեալին, այնպէս՝ ինչպէս գոյաչխարհին վրայ կը սփռին ճառագայթները արշալոյսին։

4.— Ան՝ (նչանը) լուսով կը լեցնէ երկինքն ու երկիրը հաւասկ, և տէս ցաւագր անկէ կ'ալեծփի ձիւնափայլ ու հանդարտիկ։

5.— Այլևս ո՛չ սպառնալիք ո՛չ յարձակում ո՛չ վրէժ, և ո՛չ սուր, ո՛չ արշաւանք և ո՛չ արիւնահեղութիւնք։

ԱՀՄԷՏ ՇԱՎԳԻ

Թրզմ. Մ. Գ. Զատրը

Թղթակցութիւնը պ. Շաքիր Նասր, այս տաղերգը նոյնութեամբ վերյիշելէ յետոյ, կ'ըսէ, «1932 տարիներէ ի վեր ամէն տարի այս օրերուն քրիստոնէական Եչխարհը, երկրիս վրայ խաղաղութեան Առաքեալին՝ Ցիսուսի հրաշալի Ծնունդը կը տանէ հանդիսաւոր և փառայեղ արարողութիւններով և նմանօրինակ ժամակներու մէջ ծովածաւալ համայնքներու միաքերը կ'ուղղուին դէպի այն հաւատա «Մատուռը որ ընդդրկեց մարմնացեալ բանն Աստուծոյ, հրաշիրողը խաղաղութեան» և կը մաղթէ աշխարհս համար ընդհ. խաղաղութիւն մը, հիմնուած «Ոսկեղէն կանոնին և Լերան Քարոզին վրայ։

*** Մենք ևս մեր կարգին այս խորհրդաւոր օրերուն, ուր 689 միլիոն քրիստոնեայ սիրտերէ ու բերաններէ բարիմաղթանքներու ալեկոծներ կը տեղան ամէն տեղ, մաղթենք որ Սուրբ Մատուռն ու Առաջնորդող Աստղը բարեխօսեր ըլլան այդ մարգարէին և դըրախտային երջանկութիւնը հիմնովին վերստանելու ընդհ. մարդկութեան կողմէ։

Եւ կրկնե՛նք անվախն հայ մեծն քերթողին հետ սոյն ամենավսեմ սուրբ բանաստեղծութիւնը՝ որ երբ անգլերէնի թարգմանուեցաւ ապուշ կրթեց նոյն լեզուի փոքր ու մեծ քերթողները «Անբաւելին յերկինի և յերկրի ի խանձարուրս պառեցաւ...»։

Գէյրութ, 3—1—1933 Մ. Գ. Զ.

ՄՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ «ԱԶԴԱԿ» ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՂՐԿԷ ԻՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ։

ՍԵՓԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԵՎ ԱՐՀԵՍՏԱՆՈՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՆԱՍՏԱՂԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
Ս. ՏԱՐԱՅԱՆ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ԼԵԶՎԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ
ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ ՏՈՒՊԼԻՆԻ ՄԷՋ

Խօսքը Իրլանտական ժողովուրդին է

Պ. տր Վալերա աշխատաւորական եւ ազգային ընդդիմադրութեան առջեւ խորհրդարանը կը լուծէ

Տուպլին.— Նոր դէպք մը կր ժառանգուի Իրլանտայի ազատ պետութեան քաղաքական կացութեան մէջ, երկրի պաշտօնեաներու ամսաթոշակները զէնքելու կառավարութեան առաջարկին դէմ Աչխատաւորական կուսակցութեան ցոյց տուած ընդդիմադրութեան հետեւանքով։

Այս առաւօտ չատ կանուխէն ծանուցուեցաւ թէ Խորհրդարանը պիտի լսեր, ընարութիւններ տեղի պիտի ունենան յունուար 24ին։

Տուպլին.— Նոր խորհրդարանը պիտի գումարուի յունուար 8ին։ Խորհրդարանը լուծելու որոշումը ծանուցուեցաւ ժամը առաւօտուան 1ի մօտերը, երբ խօսք առնելով կառավարութեան չէնքին մէջ, ժամուլի ներկայացուցիչներուն առջեւ, ան յայտարարեց որ կառավարութեան ծրագիրը կը վայելէ անկասկած ընտրողներու վստահութիւնը, բայց ասելի մօտերկայ ընտրութիւններուն։

Պ. տը Վալերա յայտարարեց որ կառավարութեան քաղաքական հակառակորդներու կանոնաւոր քաղաքականութիւնը ձգտած է կասկած առեղծել կառավարութեան ժողովուրդին կողմէ վայելած վստահութեան հանդէպ և ասիկա չատ վնասներ պատճառած է ազգ. չահերուն թէ արտաքին յարաբերութիւններու և թէ ներքին գործերու տեսակէտէն։

Պ. տը Վալերա հերքեց որ խորհրդարանին լուծումը Աչխատաւորական կուսակցութեան հետ ունեցած տեսակէտներու այժմու տարակարծութիւններուն։ Կառավարութեան յարաբերութիւնները միչտ լաւ եղած են աչխատաւորական կուսակցութեան հետ և ան յոյս յայտնեց որ ապագային ասելի լաւ պիտի ըլլան անոնք։

Ազատ պետութեան վարչապետը աւելցուց որ անգլ. որևէ պետութիւն ընդունակ չէ բանակցելու իրենց հետ յանկելու համար հաւաձագոյնութեան մը ներկայ տարակարծութեան չուրջ որքան ատեն որ ան հաւատարիմ Ազատ պետութեան կարգ մը տարրերու ներկայացուցիչներէն որ խնդիրը իրլանտական ժողովուրդին վրայ բաւարար ճնշում բանեցնելու ժէջ կը կայանայ։

Տուպլին.— Պ. Գուլի, նոր ընդհ. կառավարիչը, սաստիկ խորհրդարանն ու ծերակոյտը լուծող և ընդհ. ընտրութիւններ յայտարարող որոշումագիրը։

ՋԱՐՀՈՒՐԵԼԻ ԱՂԷՏ ՄԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՋՈՒՐԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Ֆրանսական «Մտյանթիք» նաւը որ 42 հազար թօն է, երէկ ժամը 4ին այրեցաւ կէրնէզի մօտ, Ֆրանսա։ Գերմանական նաւ մը կրցաւ ազատել Ատլանթի կի բոլոր պաշտօնէութիւնը։ Բարեբաղդաբար ճամբորդներ չկային։ Գափիթէնը տեսնելով որ անկարելի է նաւը ազատել հրաման տուաւ զայն ձգել։ Այս դէպքը բաղդութիւնը Ֆրանսայի մէջ մեծ յուզում առաջ բերաւ և անմիջապէս կազմուեցաւ յանձնախումբ մը որ խիստ կերպով քննէ այս, ինչպէս նաև բոլոր այս կարգի աղէտներու պատճառները։

Յունօ-Թրքական բարեկամութիւնը

ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՔԷՄԱԼ ՊԱՏԳԱՄԱԳԻՐ ՄԸ Կ'ՈՒՂՂԷ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ

«Միջազգ. համերաչխութեան գեղեցիկ օրինակ մը»

Աթէնք.— Նոր տարիի առիթով Մուսթաֆա Քէմալ փչա պատգամագիր մը ղրկելով յոյն ժողովուրդին կ'ըսէ որ յունօ—Թրքական բարեկամութիւնը ժողովուրդներու համերաչխութեան գեղեցիկ օրինակ մը կը կազմէ և ցոյց կուտայ արևելեան Միջերկրականի և պալքաններու իէթալական և ժարդօգուս յառաջդիմութիւնները։

Անկլո-Պարսկական տարակարծութիւնը

ՕՏԱՐԱՏԵՑՈՒԹԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Պաշտօնեաներուն կազգիւրի օտարականներուն յանձնուելու

Թեհրան.— Անգլօ-պարսկական տարակարծութեան և պալատական նախարարին հրաժարումին հետեւանքով Շահը որոշումագիր մը հրատարակելով պետութեան պաշտօնատարներուն և բանակի բարձրատիճան սպաներուն կ'արգիլէ յաճախել եւրոպացի կիները կամ ներկայ ըլլալ տարներու կողէ արուած ընդունելութիւններուն։

Ընդհանրապէս օտար առևտրականներուն դէմ օբէ օր աճող դժգոհութիւնը երևան կուգայ պարսիկ վաճառականներու գանգատագիրներէն, որ կը յայտնեն թէ սովետական վաճառատուները չարաչար կը գործածեն վերջերս օտրոգրուած առևտր. դաշնագիրը։ Պարսիկ վաճառականները կը պահանջեն յանձնախումբի մը անմիջական նշանակումը հարցը ուսումնասիրելու և դաշնագիրը վերքննելու համար։ Անոնք կը յայտարարեն որ Ռուսիայէն ներածած ապրանքներու գիները չարունակաբար կ'աւելնան։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐՔՈՅԿ ՄԸ ԵՒ Ա. ՆԻԿՈԼ

Հայ երեսփոխաններ կ'արդարանան եւ այդ Գիրքը կը նկատեն դաւադրութիւն մը

Դամասկոսի Ազգայնական օրկան «Էլ Քապաս» թերթը ի վեր կր հրատարակէր բազմաթիւ յօդուածներ «Սիւրիա եւ Մեծ» արիւնոտ գրոյկին, իր 29 Դեկտեմբերի թիւին մէջ վերի խորագիրներով կր հրատարակէ, հայ երեսփոխաններու կողմէ զրկուած հետեւեալ հերհումը. աւելցնելով անոր խմբագրական ծանօթութիւն մը.

«Էլ Քապաս» թերթի Ցարգելի Տնօրէնութեան,

Կր կարդանք Ձեր թերթի մէջ լոյս տեսնող տարուընակական յօդուածաշարքը, որ բարգմանութիւնն է «Սիւրիա եւ Մեծ» անուն հայերէն գրոյկի մը, Ա. Նիկոլ ասոր հրատարակութեամբ։ Վստահ ըլլալով որ դուք կ'ուզէք յուսաբանել ձեր թերթողներ եւ արդարութիւնը կր փնտռէք, հրատարակութեան խնդրանօք ձեզ կը զրկենք հետեւեալ բացատրութիւններ.

1.— Այս անունով ծանօթ հայ մը գոյութիւն չունի ո եւ է մէկ հայ կուսակցութեան մէջ. ուրեմն Ա. Նիկոլ հայ մը չէ.

2.— Անկասկած այս գրոյկի հեղինակը օտարնիզ թափած է իր խաղը երեսուն չհանելու համար: Հրատարակուած բոլորի եւ ապարանի անուններուն պատուիրելի փաստ մը չէ հաստատելու համար այս ճշմարտութիւնը:

3.— Այս սուտ բրօբականճին ետեւինը, անուն ստ, Սիւրիական տարերու մէջ երկպառակութիւններ սերմանել եւ յարաբերութիւնները խզել է: Բացի մեր յիշած ճախորդ երկու փաստերէն, կր տեսնենք որ ուրիշ կարեւոր փաստ մ'ալ կայ, ան ալ գրոյկներու գանգատն տեղերէ զրկուիլն է. Սիւրիա եկող քիւերը Վիեննա չեն զրկուած են, Իրագ զրկուածներ Եգիպտոսէն եւալին:

4.— Սոյն գրոյկի մէջ, Դամասկոս կուսակցութեան վերագրուած միտքերը. Դահիրէի մէջ գտնուող Կուսակցութեան Կեդրոնական Մարմնին կողմէ հերքուած են.

5.— Այս գրոյկները հայերէն գրուած չեն, այլ քարգմանուած են եւ ճեղի ճակր անպատճառ օտար մրն է. յաւ հայերէն գիտցող եւ կարող ընկադաս մր օտեղով կրնայ հասկնալ այս ճշմարտութիւնը, որովհետեւ հայերէն լեզուն, ուրիշ լեզուներու պէս, մասնաւոր արտայայտութիւններ եւ ոճեր ունի:

Ասկէ կր հասկցուի որ հեղինակն ու տպագրուած վայրը անյայտ եղող այս գրոյկր, առաջին դաւերու մէկ տեսակն է, նպատակ ունենալով այս Սիրելի Հայրենիքի գաւակներուն միջեւ խզում եւ երկպառակութիւն յառաջացնել. միեչդեռ այս հայրենիքի գաւակներ խաղաղութեամբ եւ սիրով կուզեն ապրիլ:

Հալէպի երեսփոխաններ
ՀԷՆՐԻ ՀԻՆԴԻԷ
ՀՐԱՉ ՓԻՓԱԶԵԱՆ
ՆԻԿՈՂԱ ՁԱՆՃԻ
Անեթոռի երեսփոխան
ՄՈՎՍԷՍ ՏԷՐ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Նոյնութեամբ հրատարակելէ վերջ հայ երեսփոխաններու այս հերհումը, «Էլ Քապաս» իր կողմէ կ'աւելցնէ հետեւեալը. «Էլ Քապաս».— Մեր հրատարակած այս հայերէն գրոյկր մեր ձեռքր անցաւ արաբերէն լեզուով եւ վրան գրուած Ա. Նիկոլ: Միեւնոյն ժամանակ բազմաթիւ եւ ապարանի անուններ չեն յիշուած: Ցարգելի հայ երեսփոխաններու այս հերհումին մէջ յիշուած այն կէտերէն Դամասկոսի Եգիպտոսի Կեդր. Մարմինը հերքած է, այդ ճիշդ է, որովհետեւ Գահիրէի թերթերն ալ հրատարակեցին այդ հերհումը: Սակայն սոյն գրոյկի մեր թերթին մէջ հրատարակուիլր ցոյց չտար իրարկէ որ հայերը պատասխանատու են այդ գրոյկին: Մամուլը պարտաւոր է հրատարակել իր րնթերցողներուն համար օգտակար նկատած բաներ: Մեծ մի միայն այդ նպատակով առաջնորդուեցանք: Մեծ ասուրախ ենք որ ամբողջ հայութիւնը կր հերհէ այդ գրոյկի սեռերը: Շատ ծնորհակալ ենք որ հայ երեսփոխաններ ետին այս հերհումը:

* * *

Կր տեղեկանանք որ Սիւրիոյ հայ երեսփոխանները Ա. Նիկոլի գրոյկի բնոյթի մասին պետ եղած յուսաբանութիւններ տուած են նաեւ պաշկան իսխանութեանց, Սիւրիոյ հայոգական հոսանքներու ներկայացուցիչներուն եւ մամուլի խմբագիրներուն:

ՍԱՄԻ ԷԼ ՍՕԼՀԻ ԽՆԴԻՐԸ

Պ. Սամի էլ Սօլհ կարգապահական խորհուրդին յանձնող հրամանագրին բաղտարգութենէն յետոյ պ. Վիքիւի կազմած թղթածրարը փոխանցուեցաւ կարգապահական խորհուրդի դատական բաժնի քարտուղարութեան:

Խորհուրդին կը նախագահէ սովորաբար աւագ նախագահը: Պ. Ապուսուանի հրաժարումին հետեւանքով պ. Շուհրի Քարաահին է որ պիտի նախագահէ իր կողմին ունենալով պ.պ. Լալսեն, Ռուսեր, Նաթուր եւ Էմիլ Թիաճր: Պ. Շաֆիէ պիտի էլ Հալապին պիտի գրաւէ նահրային դատախազի աթոռը:

Ցորեքշաբթի առաւօտ Սամի պէյ էլ Սօլհ կարգապահական խորհուրդի քարտուղարութեան երթալով հարցուց արդեօք Արդարութեան Տնօրէնութենէն որևէ կուտ՞ է թղթածրարը: Ղրկուած չէր, ու հետապնդող դատաւորը չկրցաւ ծանօթանալ անոր պարունակութեան:

Նախագահական որոշումին մասին երեկուայ մեր տուած լուրին մէջ սխալ մը սահած է: Սամի պէյ էլ Սօլհ, թեեւ յանձնուած է կարգապահական յանձնախումբին չէ կախակալուած իր պաշտօնէն: Երէկ ան նախագահեց ոճրադատ Առեանի ընտրուն:

ԱՐՍԷՆԻՕՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԱՒՈՂՋԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Մեր երէկուան թիւով գրած էինք թէ Արսենիոս պատրիարք յուսացած վիճակ մր ունի, կր տեղեկանանք որ երէկ իրիկուն իվեր բարւոքում մր ճամարուած է անոր ընդհանուր վիճակին մէջ, թէպէտ վտանգր բոլորովին չէ հեռացած:

Երէկ հիւանդանոց այցելութեան գացած է Բ. Գօմիսէրի եւ Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչներ եւ գանանան համակիցներու կրօնական եւ աշխարհական պետեր: Լաթաիոյ կառավարիչ պ. Շօվիէր ամէն ժամ հետաձայնով պ. Շօվիէր ամէն ժամ հետաձայնով առողջական վիճակի մասին: Ամէն կող մէ հեռագիրներ կր տեղան: Նոյն իսկ երէկ, Դամասկոսէն ժամանած է Ադեխանդրօս պատրիարք եւ աղօթած անոր մահճակալին առջեւ:

ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

Կիրակի առաւօտ պատարագական ընդունելութիւններ տեղի ունեցան Բարձր Գօմիսէրութեան մէջ: Բարձր Գօմիսէրի ընդհանուր պատուիրակ պ. Հէլլօ, Արեւելեան բանակի ընդհանուր հրամանատար Զօրավար Պիկօ Տիւ Կրան Ռիւ, ծովակալ Տրվիլ եւ պ. Օպուար ընդունեցին բազմաթիւ անձնաւորութիւններ որ եկած էին Նոր Տարիի մաղթանքներ բերելու:

Այցելուներուն մէջ կային Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ պ. Շարլ Տէպպասը, Սիւրիոյ վարչապետ Հաճի պէյ էլ Ազմը, Սիւրիոյ եւրոպական նախարար Ձեմիլ պէյ Մարտամ եւ Դամասկոսի ազգայնական երեսփոխան Ֆախուրի պէյ էլ Պարուտին:

Ցեռ միջոցներ ընդունելութիւններ տեղի ունեցան հանրապետութեան նախագահին ռեզիտանսին մէջ: Պարոն եւ Տիկին Տէպպաս ընդունեցին հազարաւոր Լիբանանցիներ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ եւ պատուիրակութիւններ:

Նմանապէս ընդունելութիւններ փոխանակուեցան զանազան օտար ազգներ ներկայացնող հիւպատոսներուն միջեւ:

Մարօնի պատրիարքին կողմէ պ. Հէլլօի եւ պ. Տէպպասի մաղթանքներ բերաւ Ալի եպիսկոպոսը:

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ ՄԸ ՄԱՐՕՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Մարօնի պատրիարքարանին մէջ տեղի ունեցաւ ժողով մը որուն մասնակցեցան բոլոր մարօնի արեւպիսկոպոսներն ու եպիսկոպոսները, հայ կաթոլիկ եւ յոյն կաթոլիկ պատրիարքները եւ Համայի օրթոտոքս արեւպիսկոպոս Ռաֆայէլ:

Վիճաբանութիւնը դարձաւ ընդհանրապէս բոլոր համայնքներ հետաքրքրող հարցերու շուրջ:

ՇՈՎԱԿԱՒ ԺՈՒՊԼՈՒՐ ԿԱՐՄԻՐ ՇՈՎԱՒՒՆ Մ Է Ջ

Ամիրալ Ժուպլեռ, չորեքշաբթի առաւօտ, *Տիանա* ցեղով իր սպայակոյտին հետ Գէյրութէն Ադեխանդրիա մեկնեցաւ. Եգիպտական ցաւահանգիստներ այցելելէ յետոյ անոնք պիտի երթայ Կարմիր ծովը եւ կենայ գլխաւոր ցաւահանգիստներուն մէջ:

ԿԱՐԵՒՈՐ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Տօքթ. Էտուար Նամի հերկրագործական ճճիի Լիբանանի, աճցած ըստ թ Սայտա եւ Սուր մեկնած է եւ կարեւոր ճճնութիւններ կատարած այդ օրջանններու կեղծան մէջ գոյութիւն ունեցող հիւանդութեանց ծուրջ:

ՀՐԴԵՀ ՊԼՕՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Երէկ Խարիճեի քաղին մէջ հրդեհ մը ծագեցաւ խանութ մը, երեքերական բեւերու օփտան հետեւանքով. Հրշեջներ հասնելով ծուսով կրցած են մարել:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Երէկ Խալաս ժամանեց Գաղեսթինի մեր ասխատակիցներէն Գր. Ծովհաննէս Շահինեան: Բարի գալուստ կր մաղթենք:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐ ՄԸ

Հայ ժողովրդական երգերու նոր ձեւերը, որ վերջերս մեծ հետաքրքրութիւն սեղծեցին հրաժեշտական ասխարհին մէջ, հասած են Գէյրութ, եւ կր ծախուին մի միայն Գ. Մալիկեանի վաճառատունը Պաբ-Իդրիս:

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Լաթաիայէն Գր. Լեւոն Թէրզեան 500 Ս.Ի.կր նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին:

Սանալ խմբագրութենէս:

Լաթաիայէն Տօքթ. Ե. Գէրպէրեան, փոխան ծնորհաւորագրերու 100 Ս.դահեկան կր նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին:

Սանալ խմբագրութենէս:

Թրիբոլիէն Տէր եւ Տիկին Ե. Մոսկոֆեան ի պատաս Ուրբերու Կիրակիի կր նուիրեն 200 սիւրիական դահեկան:

Սանալ խմբագրութենէս:

Տիկին Աճանիս Մուրաթեան 200 ս. դ. կր նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին:

Սանալ խմբագրութենէս:

Տէր եւ Տիկին Ծարուրիւն Շահինեան փոխան այցելութեանց Մամբրէյնի բուժարանին կր նուիրեն 150 սիւրիական դահեկան:

Սանալ խմբագրութենէս:

Տօքթ. Ե. Տղիսեան, փոխան մասաղցուի մր մէկ Օսմ. ոսկի կր նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին. իսկ փոխան այցելութեանց 200 ս. դահեկան կր նուիրէ Սրբ. Նշան Ազգ. վարժարանին:

Սանալ Գ. Աւետեան Մահեսեսեանէն:

Գր. Նշան Զէյվէեան փոխան այցելութեանց 200 ս. դ. կր նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին:

Սանալ խմբագրութենէս:

		Ս.Ի.
Ս. Նշան Վարժարանին		
Գ. Յակոբ Ապտեան	(նուէր)	300
» Նազար Օհանեան	(փոխ.այց)	100
» Յակոբ Գալբազեան	»	100
» Միհրան Օհանեան	»	50

Տօքթ. Կարապետ Խաչիկեան փոխան Սրբուհիի այցելութեան 100 ս. դ. կը նուիրէ Մամբրէյնի բուժարանին:

Սանալ խմբագրութենէս:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Ցառաջիկայ օգոստ. յետ պատարագի առաղոյութեան, ազգային գերեզմանատան մէջ, տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան արարողութիւնը հանգուցեալ այրի տիկին Մարի Խոխանեանի մահուան հառասուներին առթիւ:

«ԱԶԴԱԿ»ի ՅԱՋՈՐԴ ԹԻՒԸ

Ծննդեան Տօնին առթիւ ԱԶԴԱԿի յաջորդ թիւը լոյս պիտի տեսնէ Երեքշաբթի:

Թէ վատութիւն ընելու անկարող եմ: Ուստի հակառակորդներուս ամենաչնոր դիտողութիւն մ'իսկ չունիմ ընելիք, ամէն ինչ կանոնաւոր եղած է Բայց մուտերս այս միջոցիս նուազութեան մէջ են. պարտամուրհակ մը ստորագրեցի, այս պարտամուրհակին պայմանաժամը պիտի լրանայ մօտերս, օտարականներու վրայ դրուած օրէնքները չափազանց խիստ են, և եթէ պայմանաժամին չվճարուցանեմ զիս բանտ պիտի դնեն, և ոստիկանութիւնը գործերս քննելով ծածկուած գաղտնիքներս երևան պիտի հանէ, այն ժամանակ մեր ընտանիքը աչխարհաքարոզ, լիրը, և տխմար հրատարակութեան մը տհաճութեանը պիտի ենթարկուի:

Տիկին Մօնզայի համար ինձ կ'ըսեն թէ իր խնամակալէն մեծ ժառանգ մը ունեցաւ, բարեկամներ կրնան ընկերութեանց մէջ տարածել թէ իրեն գրով մը դիմած ըլլամ հօրս յիչատակը նոր անպատուութենէ մը ազատելու համար, և թէ խնդիրքս մերժուած ըլլայ: Կ'իմանաս, Ամէտէ, թէ վչտահար և նախատաչարեալ մըտքեր՝ կեանքը կնքած պատուաւոր մարդու մը յիչատակը յարգելու կոչա կերպ մը պիտի համարէն ասիկա: Կը տեսնեմ թէ բարեկամներս ըսելուս վրայ կը ժպտին, կը կարծես թէ զրկուած ըլլամ անոնցմէ: Հոգւոյդ անմեղութեամբը այնպէս կ'երևակայես թէ, քու ոճիր անուանած բանդ, զոր ես յաչող և կարևոր ճակատագիր մը կ'անուանեմ, ամէն ծանօթութիւններէ և առընչութիւններէ զրկած ըլլայ զիս: Կը մոռնաս ինձմէ վախցողները, կը մոռնաս անոնք՝ որոնք ինծի պէտք ունեցան և ունին, կը մոռնաս անտարբերներու և անձնասէրներու այն մեծ դասը որոնք իմ խելքովս, զուարթութեամբս կը հրճուին, առանց իմ վաղեմի կեանքը մտքերնէն անցնելու, կը մոռնաս կիները՝ որոնց իմ բնաւորութիւնս և դէմքս գրեթէ ընդհանուր հա-

դուն Բօպէր քովերնին պիտի ըլլաք, զանոնք ամէն չարիքներէ և ամէն ցաւերէ հեռու պիտի պահէք, վստահ եմ այս բանին, այո, վստահ եմ, սիրելի զաւակներս:

Երկու երիտասարդները կ'արտասուէին, Պէաթրիս կիսամեռ մօրը վրայ իննկած զայն համբոյրներով կը ծածկէր, այս տարափոխիկ և մահացու ախտէն բռնուելու վտանգը մտքէն չանցունելով: Ալ չէր արտասուեր ան, արտասուքները սպառած էին, սակայն կուրծքը իր կսկծեցուցիչ ճիգերուն տակ կարծես Թէ բրկուքի պիտի ճեղքուէր:

Այսպէս, մօրը հոգեվարքը քանի մը ժամ տևեց, վերջապէս գիչերուան դէմ տիկին Շամարանթ մեռաւ:

Լծուած պատրաստ կառք մը մարքիզուհիին կ'սպասէր որ Մանիէրի դղեակը առաջնորդէ, ուր արդէն Ֆըլավին կը գտնուէր: Պէաթրիսը նուազեալ՝ կառքի մէջ դրին: Ամէտէ անոր քով նստաւ: Նոյն միջոցին ծառայ մը սուրհանդակի ձեռքով հասած չատ մը նամակներ յանձնեց մարքիզին, որ այս բոլոր նամակները միասին իր գրպանին մէջ դնելու ժամանակ՝ անոնց մէջէն միայն գրութիւնը ճանչնալով ահագին հարուած մը ընդունած պէս եղաւ: Աչխուժիւ մը պահարանը խորտակելէ և ստորագրութիւնը դիտելէ յետոյ հեղձամղձուկ ձայն մը հանեց, երկիւղալի նայուածք մը ձգելով մարքիզուհիին վրայ՝ որ տակաւին ինքզինքը կորսունցուցած վիճակի մէջ կը գտնուէր:

Sofp. Ո. Փ. եւ Կ. Մէրճաճեան Եղբարք

ՎԻՐԱԲՈՑԺ · ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺ

Իրենց նախկին Գլինիքէն (Գէյք—Ճօրճ—Ձէրէմիէն) Սպագ էյ Գլոբ Րեսթորանթէն, փոխադրուած են։

Ճօրճ—Փիյօ—Փոզոց, Գազ—Իտրիսի ժամացոյցէն դէպի վրայ, դէպի Ռաս Պէյրութ restaurant—Volga-ի ծիլդ վրան։

Ընդունելութեան ժամեր ամէն օր, բացի կիրակիէն կ. ա. 8.12 կ. ե. 2 6 եւ ժամնաւոր ժամադրութեամբ։

ՀԱՐՍԱՆԻՔՆԵՐՈՒ— ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ— ԵՐԵԿՈՓԹՆԵՐՈՒ ԵԻԼՆ·

Ընտանեկան ուրախութիւններու մէջ գործածեցէ՛ք եւ Ձեր նիւերուն հրամցուցէք մի միայն

☛ Lamberti—Bière ☚

— ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԵԶՈՒՐՆԵՐՈՒ ՔԱԳԱՒՈՐԸ —

Սեռուկով ուրիս մը գնիկ առաջ անցամ մը մեզի դիմեցէք, սովորական ցեն աւելի նպաստաւոր գնով մը, լաւագոյն գարեջուր ունենալու համար։

Մեր մեծաքանակ յանձնարարութիւններուն, ձրիօրէն կը նուիրենք, գեղեցկուրի արժէքաւոր գուաթներ, անձնագներ, գրպանի տետրակներ, գրիչներ եւայլն։

Փորձ մը կը բաւէ ձեզ համոզելու համար

Սուրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհ. Գործակալ Ե. ՔԷՇԻՇԵԱՆ
KHAN—CHOUNY

Կաթապետ Հիւսոեան– Շարամ Մատթէոսեան Ընկ. «ՄԵՂՐԻ» ՆՊՍՐԱՎԱՃԱՌ

Միայն մեկ անգամ բաւական է այցելել մեր ընդարձակ ճառատունը, ուր պիտի գտնէք ձեր ճաշակին համապատասխան. համոզ ճոռով մրիեր գեղջեալ գնիով։

Հասցէ.— Rue de l'Uruguay, BEYROUTH. Հին ազրաստան ձախ կողմէն ծովեզերք տանող փողոցին վրայ։

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԱՐԴԸ ԷԼ ՀԱՁ ՄՈՒՀԱՄԵՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԷԼԷՔԻ

Փաթթացէք տանելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանդարտեցնէ բոլոր չտւրած և տանջուած մաքերը և կը վերադարձնէ տանոց փափաքածները։ Կ'իյնէ բոլոր ոգիներուն. հիրնօթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները. ձեռքի գիծերէն կը կարդայ մարդուն ցաւ, ներկայ և ապագայ կեանքը, կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, համբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց նայլն բոլոր գազանիքները։ Ան բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլար թուղթի մը վրայ։ Կնոջ և ամուսնոյն միջև եղած դժուարութիւնները ու տարակարծութիւնները կը լուծէ Աստծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտնականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տխուր եղռդներուն ուրախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ։ Ղղային և մտայինի հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ։ Փորձը ամենամեծ փաստն է, անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Գէյրութ, Հաճդէ Ղամի փողոցի արեւմուտք, Թրաճեան ճիւանդանոցին մօտ, բի 9 բնակարան։

ՍԱԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք որ կուգան, իրենց մտքը գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կուտայ ան, եթէ չի կարենայ ճշդրիտօրէն գիտնալ հիւանդութիւնը ատած ըլլայ և ամենուսոյ հաղորդէ։ Ո՛չ, մեծ փափաք մը ունիմ ոսկէ մեդալներու։

Անձնասիրութիւնը այս աշխարհիս գրեթէ բոլոր վշտերուն հեղքիւ կը գտնուի։

Գարուն մօնպա կազքին մէջ առանձին գտնուելուն պէս՝ գրպանէն նամակը հանելով ուշադրութեամբ մը երկու անգամ կարդաց։ Իրեւ ազատ և անկախ պատգամաւոր՝ կրնանք գիտնալ ասոր նամակին պարունակութիւնը, որը մեր ընթերցողներուն կը հաղորդենք։

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ
(L'ETOILE du FOYER)

ՕԳՆԷ ԴՈՒՆ ՔԵԶԻ ԵՒ ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

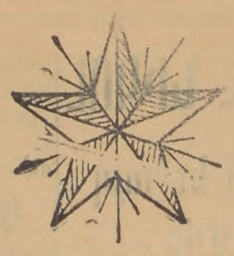

Առեւտրական և երկրագործական ժազովրդային վարկի հաստատութիւն
Անանուն ընկերութիւն.— դրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրանք.
որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրանք-ի բարձրացուիլ՝ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումովը։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց
Սալոյ Օթելի տէնէ, Գուրճ, Գէյրութ

ԵԼԵԻՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
Աւանդի պարտաւորութիւնի

Ժ ճ ՞ ՞ ՞

Երաշխաւորեալ ։ Ակէ՞զաս մասնակցութիւն ընկերութեան՝ չտեղրուն։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ
ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

կարուածի վրայ փոխատուութիւնք՝

վճարելի 10—15—20 ամսիէն։ Երաշխաւորուած պարտաւորութիւն առաջ ուզուղը կրնա՞ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչև 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Ատղը 135 միլիոն փռնկ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամեն թղթակցութիւն ուղղել՝ B. P. 821, Beyrouth

ԱՔԴԱՊԻ ՏՊԱԳՐԱՆԸ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿԻ Տպարանը» գիրք, պրօշիւր, հաւասար կամ հրաւիրագիր, պահարան, նամակի քաղաք՝ եւ առեւտրական ձեռագիրներ.
ԱՐԱՓ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱԺԱՆ.*
ՃՈՒԱ ՄՔԵՐԻՉ ԳԻՐԵՐՈՒՆ

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷԶԱՆ

Վկայեալ Lauréat ճախիկճ Interne եւ այժմ մնայուն *ՄԱՆԿԱԿԱՆ* բժիշկ Թրաճեական հիւանդանոցի *ԱՉԳԻ, ԿԱՐ, ԿՈՂՈՎԻԴ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԱՍՈՎ* հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսէն վերջ ժամը 2—6
իր սիներին մէջ 2 rue de Damas, No. 215
Հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարոյ։

Ազգաս հիւանդներու ձրի զբօսնուն, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12. հիւանդանոցի դրամատունէն մէջ։

Մէքռոտիկ Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթաց

Տիկին Գառա իր բարեկամներու փափաքներուն տեղի տալով վճռած է ձեւագիտութեան ու կարի դասընթացք բանալ։ Ունի երեսուն տարուայ փորձառութեամբ ձեռ ձգուած մեծ հմտութիւն. վկայուած ու գործած հինգ երկար տարիներ Բարիզ Haute Couture-ի տիզոսով։

Ֆրանսական ամենավերջին մեթոտով կ'ուսուցուի Թոպ Մաքօ, Թայեկօր, Թուալէթ եւլն։

Տիկին եւ Օրիորդ եռանդուն ուսուիչներ կրնան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ ձեւագիտութիւնը իւրացնել ու սեռնալ իրենց վկայականներ, իսկ բնաւ կարչ չդիտցողներ աբեցիներ մէջ իրենց սթաթը կը կատարեն

Մանրամասնութիւններու համար դիմել հետեւեալ հասցէին.

Rue Allemby Immeuble Schoucair, contigu à la Bonque de Française de Syrie, Maison Cara

տկուն շինուածք, վայելուչ տեսք
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշներ՝

ՕՐՈՆՅՄՎԱԾ ՁԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՈՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրտնուղ բոլոր մարքանեռու հետ կը մրցին Աբօլօ ֆոնոնները. Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տեսակով, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՈՆԵՐՈՒ ԹՈՂԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար՝ անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փողոցին եւ բանուոյ՝ ամէն ձեւի, ամվիճելի տոկոս եւ առաւելութիւններ գիւրամատչելի գին. վճարումի դիւրութիւնով
Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Նիւթրոսի.— ԴՊՐԻՊԵԱՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ՀԱԿԱՎԱՃԱԿԱՆ ՄԱՐԴԻԿ

ՏԵՂԱՒԱԿՆ, ԳՈՒՆԴ

Զանգուածաբար եղբայրներու հրդէհի վտանգներէն, ապահովուած պահովագրութեամբ ևս 20 ֆիլօկրամ ձկնորսական ցանցերու համար։

Այս մարդիկները ներկայիս կը գտնուին Ամերիկա։ Անոնք արդէն ապահովագրուած են ամերիկեան ամենախոշոր ընկերութեան մը կողմէ։

Բեռն ալ ամէն հանգստութեամբ Ֆրանսական ֆինիք Ծանծախոտերի կողմէ։

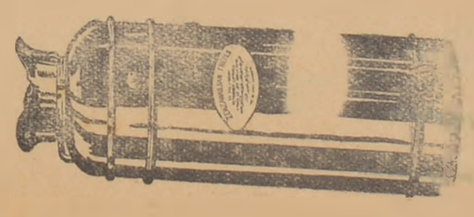

ժե·

ԱԿՆԱՐԿ ՄԸ ԴԷՊԻ ԱՆՑԵԱԼԸ

Մանիէրի կոմսուհին մեծ ակրութեան մը արժանի եղած բոլոր յարգանքով և քաղցրութեամբ ընդունեց տիկին Մօնպան, և զղեակին ամենալաւ յարկերէն մէկուն մէջ տեղաւորեց զայն, ուր ուշիմ համակրութեան մը ամէն խնամքները մատուցին իրեն։ Ամէնէ միչ զբաղած՝ միչտ մտախոհ՝ առանց լսելու պատասխանները կուտար։ Խորունկ թաքնափուռի մէջ կը զննէր միչտ, և տարօրինակ լուրեր ստացած ըլլալը յայտնի կը տեսնուէր։ Քանի մը ժամ կնոջը քով անցընելէ յետոյ Նէօլլեէ զարձաւ, որ Քազման հանդէսի պատրաստութիւնները կատարելու համար Բօպէրին օգնէ։

Գարոն ալ Շել Մանիէրի մէջ մնալով սկսաւ վարժի ժամանակներու քնարով իր զարմուհիին մտքը արտասուել, և իր արցունքներուն մէջէն կը կրկնէր անդադար։

— *Թերկոմսուհին ուրիշ տարի փոքր էր ինձմէ։ Ո՛հ, այսպէս մեռնիլը տոկալի է։ Զըլայ Թէ Գէաթրիս ծաղկի հիւանդութիւնը առած ըլլայ և ամենուս ալ հաղորդէ։ Ո՛հ, մեծ փափաք մը ունիմ ասկէ մեկնելու։*

Անձնասիրութիւնը այս աշխարհիս գրեթէ բոլոր վշտերուն հեղքիւ կը գտնուի։

Գարոն Մօնպա կազքին մէջ առանձին գտնուելուն պէս՝ գրպանէն նամակը հանելով ուշադրութեամբ մը երկու անգամ կարդաց։ Իրեւ ազատ և անկախ պատգամաւոր կրնանք գիտնալ ասոր նամակին պարունակութիւնը, որը մեր ընթերցողներուն կը հաղորդենք։

Ն ամակը լմնցուցէն կուգար, և էրնէսթի սարսափութիւնը կը կըէր։ Ահա պարունակութիւնը։

— *Ձեռս պիտի զարմանաք համարձակութեանս համար սիրելի զարմիկս, որովհետև ձեր հպարտութեան կը դպչի այս, դուք՝ կամ աւելի պարզ ըսելու համար դուն զարմիկս և մօտիկ ազգականս եաւ Քու ազնուապետականդ արիւնդ պիտի զայրացնայ մտածելով որ ես՝ հէ՛ք Քչուառս, կը համարձակիմ քեզի դիմելով ծառայութիւն մը խնդրելու, ծառայութիւն մը՝ որ անչուշտ պիտի կատարես, որովհետև խնդիրը նու իրական պարտքի մը վրայ է, և չեմ կարծեր որ հօրս անունը մէջ բերելով՝ ընդունայն քան մը խօսած ըլլամ քու յիշողութեանդ։ Թէև տարօրինակ երևի քեզ այս բանս՝ հոս ամենալաւ ընկերութեանց մէջ ընդունուած եմ, սրահներու և հասարակութիւններու, նոյնիսկ ձիարշաւներու մէջ մեծ յաջողութիւններ ունեմ, բարձր ասպիճան մը բռնած եմ, վերջապէս կրնաս ազնուապետական ընկերութիւններու որև իցէ անդամի մը հարցնել թէ ո՞վ է փօսլիէր կոմսը, այն կատարեալ ազատորդին՝ որ ճանչցած ըլլալը իւրաքանչիւր ոք իրեն պատիւ կը համարէ։ Փօսլիէր կոմսը չատ խելք, չատ վայելչութիւն, և ևթէ պէտք ըլլայ չատ լրբութիւն ունի, սակայն չատ անգամ անարժան կը մնայ, և Շիկարօի նման՝ կրնամ ըսել թէ՝ դուք ը նախախնամութեան ընտրեալներն էք, չէք կրնար երևակայել թէ ինծի պէս ապրելու համար որչափ հանճար, որչափ արթնութիւն պէտք է, եւրոպական բոլոր քաղաքականութիւնը աւելի դիւրաւ կրնայի դարձնել եաւ Մեծ տաղնապի մը մէջ կը գտնուիմ հիմա, թուղթ խազալով ազնուաբար երկու հազար ոսկի կորսնցուցի, ժամանակաւ ինձմէ չտնած մնինայն գումարը։ Դիտես նաև թէ ազնիւ խազացող մըն եմ ես, և*